

ROBERTS, WILLIAM MORGAN (1853 - 1923), cerddor

Enw: William Morgan Roberts
Dyddiad geni: 1853
Dyddiad marw: 1923
Rhiant: Margaret Roberts
Rhiant: Robert Roberts
Rhyw: Gwryw
Galwedigaeth: cerddor
Maes gweithgaredd: Cerddoriaeth
Awdur: Robert David Griffith

Ganwyd Hydref 1853 yng Nghwm Rhiwaith ger Llangynog, Sir Drefaldwyn, mab Robert a Margaret Roberts. Hanoedd o deulu cerddorol; ysgrifennodd ei daid werslyfr ar gerddoriaeth, a pherthynai ei dad i seindorf bres. Bu'r teulu'n byw yng Nghorwen ac wedi hynny yn Wrecsam, ac ymroddodd yntau i ddysgu cerddoriaeth. Cafodd wersi gan [David Jenkins](#) a '[Pencerdd Gwynedd](#)' (J. H. Roberts), a dysgodd ganu'r ffidil a'r harmonium. Cyfansoddodd lawer, ac enillodd yn eisteddfod Amlwch 1878 ar gyfansoddi canig 'Y Daran.' Bu ei ganig 'Cwsg, fy Maban,' yn ddarn prawf eisteddfodau cenedlaethol Corwen a Chaernarfon, ac yn boblogaidd yn America ac Awstralia. Wedi byw am beth amser yn Lerpwl a Manceinion, ymunodd â chwmni Hughes a'i Fab, Wrecsam. Ef a awgrymodd gychwyn *Y Cerddor* yn 1889 o dan olygiaeth [D. Jenkins](#) ac [Emlyn Evans](#), ac ef a ofalai am y darnau cerddorol a roddid gyda'r cylchgrawn. Bu'n ysgrifennydd eisteddfodau Lerpwl, 1884, a Wrecsam, 1888. Ysgrifennodd lawer o erthyglau i'r *Cerddor* a throsi yn Gymraeg ddarnau cerddorol y meistri. Efe a drefnodd ac a olygodd *Ail Atodiad i Lyfr Tonau Cynulleidfaol* '[Ieuan Gwyllt](#),' a cheir tonau o'i waith yn y gwahanol gasgliadau. Yn 1918 derbyniodd swydd o dan y Bwrdd Amaethyddiaeth. Bu farw 26 Mai 1923, a chladdwyd ef ym mynwent tref Wrecsam.

Awdur

Robert David Griffith, (1877 - 1958)

Ffynonellau

Y Cerddor, 1918, 49, 73, a 110

Dolenni Ychwanegol

Wikidata: [Q20804830](#)

Dyddiad cyhoeddi: 1953

Hawlfraint Erthygl: <http://rightsstatements.org/page/InC-RUU/1.0/>

Mae'r Bywgraffiadur Cymreig yn cael ei ddarparu gan Lyfrgell Genedlaethol Cymru a Chanolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd Prifysgol Cymru. Mae ar gael am ddim ac nid yw'n derbyn cymorth grant. Byddai cyfraniad ariannol yn ein helpu i gynnal a gwella'r wefan er mwyn i ni fedru parhau i gydnabod Cymry sydd wedi gwneud cyfraniad nodedig i fywyd yng Nghymru a thu hwnt.

Ewch i'n [tudalen codi arian](#) am ragor o wybodaeth.

